

עין משפט
גַּר מִצוּחַ

כַּמָּא אִמְרִי פִּיג' מַהֲלִי
בִּיחָא מַקְדֵּשׁ הֵלִי כִּכִּי

ל ב מ״י שֵׁס הֵלִי כִכִּי
ל א ג מ״י פִּיג' מַהֲלִי

תַּפְּלָה הִלְכֵה יג:

ל ב ד מ״י שֵׁס הֵלִי יג
וּפִי״ו מַהֲלִי עֲבוּרִיס

הִלְכֵה ו:

ל ג ה מ״י פִּיג' מַהֲלִי
בִּיחָא מַקְדֵּשׁ הֵלִי כִכִּי

מוֹפֵק רִשִׁי

וּנְתַחֲי מִשְׁכְּנֵי בְּחוּכְכֶם. וּכְשֶׁנֶּאֱמַר מִקְרָא זֶה כִּכְרִי הוּסֵק, הַמִּשְׁקָן, שֶׁהָיָה בְּתוֹכֵהּ כֶּהֱנִים נִתְּנָה וְכָל אֹחֹז הַסֶּפֶר צָאֵלֵל מוֹעֵד נֶאֱמַר כִּדְמִיבִי (וַיִּקְרָא אֶ) וַיִּדְבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֵחֶל מוֹעֵד, וְעַל אִיחָה מִשְׁכָּן הָיָה מִנְּטוּיָן עוֹד חָס לֹא עַל מִקְדָּשָׁא (שְׁוֹרִיבִין ב.). קִידָּה, הַאֲלוּמִּירָה כָּלֵל מִקּוֹס אִיחָה אֵלֶּה עַל אִפְּסִי, וְנִיגִידָּה (כ.ב.). אֲרֻצָּה, מִשְׁמַעַת כּוּלָּה שְׁמֹת אֲרֻצֵּה (שם) לְשׁוֹן מִשְׁמַעַת מִשְׁמַע (בִּרְכוּת ד.).

רבינו חננאל

מַתְנִי' נִטְמָא בְּעוֹרָה וְנַעֲלָמָה מִמֶּנּוּ הַטּוּמָאָה כִּי, מִנְהִימ' כִּי הַמִּיטָמָא בְּעוֹרָה וְשֹׁהַה שֶׁם חֵיבִיב מִדְּכַתִּיב אַתּ מִקְדֵּשׁ ה' טַמָּא וְכַתִּיב גַּמִּי אִיחָה מִשְׁכָּן ה' טַמָּא, אִם אֵינָה עֵינִי הָאִי קִרָּא דְּכַתִּיב אַתּ (מִשְׁכָּן) [מִקְדָּשׁ] ה' טַמָּא כִּשְׁנִטְמָא בְּחוּרָא דִּהָא כְּתִיב אַתּ מִשְׁכָּן ה' טַמָּא, תְּנַהוּ עֵינִין לְטוּמָאָה שְׁבַפְנִיס, דִּהָא תַרְוִיחִיהּ מִשְׁכָּן וּמִקְדֵּשׁ אִתְרִי. מִשְׁכָּן שְׁנִאֲמַר וְנַתַּחֲי מִשְׁכְּנֵי בְּחוּכְכֶם, וְתַרְוִיחִיהּ אִקְרוּ מִקְדֵּשׁ שְׁנִאֲמַר וַעֲשׂוּ לִי מִקְדֵּשׁ וְכַתִּיב כָּלֵל אֲשֶׁר אֲנִי מִרְאָה אוֹתָךְ אַתּ תִּבְנִית הַמִּשְׁכָּן שְׁמִיעַת מִינֵה תַרְתִּיב, שִׁמ' דַּעֲיִיג' דַּמְשָׁן נִמְשַׁח וּמִקְדֵּשׁ לֹא עוֹלָם לַעֲנִין טוּמָאָה שְׁתִּינִין שִׁינִין, וְשִׁמ' כִּישׁ שְׁחִיבִין בְּטוּמָאָה בְּחוּרָא כִּן חֵיבִיבִין בְּטוּמָאָה שְׁבַפְנִיס, וְאוּרִין גַּמִּי אִקְרִי מִקְדֵּשׁ שְׁנִאֲמַר וְנִטְעוּ הַקְּהֹתִים נוֹשְׂאֵי הַמִּקְדָּשׁ:

פִּיטְקָא הַשְׁתַּחֲוָה או שֶׁהָה כִּדִּי הַשְׁתַּחֲוִיָּה, אִמַּר רַבָּא וְכָל שְׁנֵי אֲלָא בַּהֲשַׁתְּחִיָּה כִּלְפִי חוּרָן אֲבָל בַּהֲשַׁתְּחִיָּה כִּלְפִי פְּנִיס אַעֲיִג' דִּלָּא שֶׁהָה חֵיבִיב, הַשְׁתַּחֲוִיָּה שְׁאִין בַּה שְׁהִיָּה זֶו הִיא כְּרִיעָה בְּלִבְדּוּ, אֲבָל פִּישׁוּט יִידִים וְרַגְלִים זֶו הִיא הַשְׁתַּחֲוִיָּה שִׁישׁ בַּה שְׁהִיָּה, וְכַמֵּה שִׁיעוּר זֶו הַשְׁהִיָּיָה חֲדָא אִמַּר כְּשִׁיעוּר קִרְיָאֹת חֲדָא הַפְּסוּק כִּלְו וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רֹאִין בִּרְדַּת הָאֵשׁ וְכַבּוֹד ה' עַל הַבֵּית וַיִּכְרַעוּ אִפְּסִי אֲרֻצָּה עַל הַרְצָפָה וַיִּשְׁתַּחוּ לַהֲדוּת לֵה' כִּי טוֹב כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדוֹ. וְחֲדָא אִמַּר כְּשִׁיעוּר קִרְיָאֹת חֲדָא מִן וַיִּכְרַעוּ אִפְּסִי אֲרֻצָּה עַד סוּף הַפְּסוּק, תִּרְיָא קִידָּה עַל אִפְּסִי, כְּרִיעָה עַל בְּרַכְיִים, וְהַשְׁתַּחֲוִיָּה זֶו פִּישׁוּט יִידִים וְרַגְלִים (א) כִּי, פִּישׁוּטֵי מִקְרָאִי:

(א) אֹהֵל זִיז כּוּלְהִי אִפְּשִׁיעוּי מִקְרָאִי

מוז:

ס' נַטְמָא בְּעוֹרָה, תִּימָה אֲמַאי לֹא קַתְּנִי שְׁתִּיס שְׁקִן שֶׁס דִּהָא מִלְּכִרִינִין קִרָּא בְּגַמְרָא לְטוּמָאָה שְׁבַפְנִיס וַיֵּשׁ לוֹמַר

דַּמַּתְנִי' לֹא אִיירִי אֵלֶּה בְּטוּמָאָה שְׁבַחוּן: **בַּה"ב**, מַהֲא דְּגַמְיָרִי

לְקַמֵּן שִׁיעוּר שֶׁהִיָּה לֹא שְׁמַעִינִין לֹא מַלְקוֹת וְלֹא כִרַּת דִּה"א אִיסוּרָא

בַּעֲלָמָא הוּא דִּלְיִכָּא: **תַּנְהוּ עֵינִין לְטוּמָאָה שְׁבַפְנִיס**, וְאִי"ת עוֹנֵשׁ שְׁמַעִינִין

אֲזַהֲרָה מִנִּין וַיֵּשׁ לוֹמַר מוֹלָא יִטְמָאֹ

אַתּ מַחֲנִיחֵס (בַּמְדַּבֵּר ה) דַּמְשַׁמַּע אִפְּי' נִטְמָא צְפִינִיס וְלֹא כְּמוֹ שְׁפִירֵשׁ

בְּקוֹנוּטֵרס דּוּלָא יִטְמָאֹ מִשְׁמַעַ שְׁנַטְמָא

בְּחוּרָן וְלֹא נִטְמָא בְּעוֹרָה דִּלְאוּת כִּכְר

טִימָא וּמִיחֹז מַעֲיָקָרָא דְּבַעֲי מִנְהֵנִי

מִילִי מִשּׁוֹס דְּכִיּוֹן דִּלְכַּתִּי לֹא מִיִּיתַר

הָאִי קִרָּא לִית לָן לֹאֻקוּמָה לֹא יִטְמָאֹ

אֵלֶּה בְּנַטְמָא מִבְּחוּרָן דִּלְאִשְׁכַּחַן דִּהַזִּיר

צוּ הַכְּתוּב צִמְקוֹס אַחֵר דְּכַתִּיב (וַיִּקְרָא יצ) וְאֵל מִהַמִּקְדֵּשׁ לֹא תִצָּא וְעוֹד

נִרְלָא דַּמַּעֲיָקָרָא לֹא צַעֲי כָּלֵל אֵלֶּה

לַעֲנִין כִּרַּת אֲבָל אֲזַהֲרָה פְּשִׁיטָא לִיָּה

דִּלְיִכָּא דִּלָּא יִטְמָאֹ מִשְׁמַעַ דַּנְטְמָא

צְפִינִיס דִּהָא כְּתִיב (בַּמְדַּבֵּר ה) וַיִּשְׁלַחוּ

מִן הַמַּחֲנֵה אֲבָל קִרָּא דְּכִרַּת מִשְׁמַעַ

דִּלְאִירִי צִלְאוּת שְׁרָאִי לַהֲטַחֲטֵא קוֹדֵס

שִׁטְמָא מִשְׁכָּן: **קִדְוִישְׁתָּו** קְדוּשַׁת עוֹלָם.

פִּירֵשׁ בְּקוֹנוּטֵרס שְׁאִין אַחֲרִיָּה הִיתַר צְמוּת דְּכִי"כ

תַּפְּשׁוּט מַהֲכָא דְּסַבֵּר רִבִּי אֶלִיעִזַּר

דְּקִידֶשָׁה לַעֲמִיד לְצֵא וּלְסַפְרִיס דְּגִרְסִי

נָמִי רִבִּי אֶלִיעִזַּר תַּקְשָׁה דְּצַפְרָק קַמָּא

דְּחוּלִין (דף י.) אֲכַמַּר אִישְׁתַּמְיַטִּיעָה

דִּלְאִמַּר ר' שְׁמַעוֹן צָן אֶלִיקִיס מִשּׁוֹס

רִבִּי אֶלִיעִזַּר צָן שְׁמוֹעַ קְדוּשָׁה רֶאשׁוֹנָה

וְכִי' וְלֹא קִידֶשָׁה לַעֲמִיד לְצֵא וַיֵּשׁ לַפֶּרֶשׁ

קְדוּשַׁת עוֹלָם שֶׁהֶאֱלִיכוּ בְּקְדוּשָׁה יוֹמַר

אִי"ג לְפִי שְׁאִין רָאִיו לְחוּזַר וּלְקַדֵּשׁ

אֵלֶּה צִלְאוּת מִקּוֹס קִרִּי לִיָּה קְדוּשַׁת

עוֹלָם: אֵין אִידִי וְאִידִי מִקְדֵּשׁ או אִידִי וְאִידִי מִשְׁכָּן, מִשְׁמַעַ הֵכָא דִּלָּף

עַל גַּב דְּמַקְדֵּשׁ אִיקְרִי מִשְׁכָּן לֹא גַמְרִי

מִהַדְדִי אִי לֹא דְכַתִּיבִי קִרְאִי יִתִּירִי

וְכֵן צְסוּטָה צַפְרָק הִיא מִצִּיאִ' (דף טו.)

(וְס) דַּמַּנְרִיךְ תַּתֵּס קִרָּא לְרַצוּת שִׁילָּה

וְצִית עוֹלָמִיס וְכֵן צַפְרָק שְׁנֵי שַׁעֲרִיס

(וּיּוֹמָא סו:) מַדְבַּר הַמַּדְבָּרָה לְרַצוּת נוֹב

וּגַבְשׁוֹן וְשִׁילָּה וְצִית עוֹלָמִיס וְצַפְרָק

טֹרָף בְּקַלְפִּי (שֵׁס דף מד.) (וְס) גַבִּי וְכָל

אֲדָס לֹא יִהְיֶה צָאֵלֵל מוֹעֵד וְצַפְרָק

הוֹצִיאֹ לוֹ (שֵׁס דף נג.) גַבִּי מַעֲלָה עֵשֶׂן

וְתִימָה דְּצַפְרָק קַמָּא דְּחוּלִין (דף כד.)

(וְס) גַבִּי לִיִּיס צְפִינִיס דְּרַשִׁינִין יִכּוֹל אָף שִׁילָּה וְצִית עוֹלָמִיס כִּךְ תַּלְמוּד לוֹמַר לַעֲבֹד עֲבֹדָה וְגו' לֹא אִמְרִינִין אֵלֶּה צוּמֵן שֶׁהַעֲבֹדָה

בְּכַתָּף אֵלְמָא אִי לֹא קִרָּא הוּא גַמְרִינִין מַהֲדִּי וְצִירֵשׁ עִירּוּצִין (דף צ. וְס) גַבִּי שְׁלָמִיס שֶׁשְׁחַטָּן קוֹדֵס פְּתִיחַת דְּלִמּוֹת הֵיכָל פְּסוּלִין שְׁנִאֲמַר

וְשַׁחַטּוּ פִּתַּח אֲהֵל מוֹעֵד נִפְקָא לָן הֵיכָל מִדְּאִיקְרִי מִשְׁכָּן מַקְדֵּשׁ וּמַקְדֵּשׁ מִשְׁכָּן וְשַׁמָּא קִיס לִיָּה לַהֲשִׁי"ס צַעֲיִרּוּצִין וְצוּחוּלִין שִׁישׁ אֲהֵל מוֹעֵד

מִיּוֹמַר וְצוּחוּלִין כִּי מִמַּעַט שִׁילָּה וְצִית עוֹלָמִיס מוֹקַמִּינִין לִיָּה לְדַרְשָׁה אַחֲרִיעָא וּמִיחֹז קֶשֶׁה כִּיּוֹן דְּמַקְדֵּשׁ אִיקְרִי מִשְׁכָּן וּמִשְׁכָּן אִיקְרִי מַקְדֵּשׁ

אֲמַאי לֹא יַדַּעִינִין שְׁפִיר כָּלֵל דּוּכַתָּא תַרְוִיחִיהּ מַחֲד קִרָּא כְּמוֹ חִיָּה וְצַהֲמָה שׁוֹז כָּלֵל זֶו וְרַצִּינוּ חִיִּיס כִּתָּן הִיא מַחֲלָק דְּדַבֵּר שְׁאִינוּ תִלּוּי

בְּקְדוּשַׁת מִקּוֹס כֶּהֱיָא דַּעֲיִרּוּצִין וְצוּחוּלִין תַּתֵּס סָגִי בְּחַד קִרָּא לִשְׁנִיחֵס אֲבָל צְשַׁמַּעֲמִין דְּתִלּוּי בְּקְדוּשַׁת מִקּוֹס לֹא גַמְרִי מַהֲדִּי מִטַּעַמָּא

דַּמְּפִרֶשׁ ר' אֶלִיעִזַּר וְכֵן צַהֲנָה דְּיוּמָא דְּנַעֲשִׁיס צְפִינִיס הִוי בְּקְדוּשַׁת מִקּוֹס וְשִׁילּוּחַ שַׁעֲרִי הַמַּדְבַּר צֵא מִכָּלֵל חֲצִירוֹ שְׁנַעֲשָׂה צְפִינִיס וְכֵן הִיָּה

דְּסוּטָה דְּלִרְיִיךְ קִרְקַע הַמִּשְׁכָּן וְאִית דְּלִי"ג הֵכָא לִיכְתֹּב אִזְ אִידִי וְאִידִי מַקְדֵּשׁ וְכִי' אֵלֶּה גִרְסִי מַכְדִּי מַקְדֵּשׁ אִיקְרִי מִשְׁכָּן וּמִשְׁכָּן אִיקְרִי מַקְדֵּשׁ

מַקְדֵּשׁ וּמִשְׁכָּן לָמָּה לִי וְקֶשֶׁה דִּלְכִּי ר' אֶלִיעִזַּר אֲמוּרָא חוּלָק עַל רִבִּי אֶלִיעִזַּר מִתַּנָּה דְּרִבִּי אֶלִיעִזַּר קֶאֱמַר צַהֲדִיא דִּלָּא גַמְרִינִין מַהֲדִּי וְאִמַּר

הִר"ר שְׁלֵמָה מִדְּר״שׁ דִּלְר' אֶלִיעִזַּר נָמִי אִית לִיָּה דְּגַמְיָרִי מַהֲדִּי מִשּׁוֹס דַּמִּשְׁכָּן אִיקְרִי מַקְדֵּשׁ וּמַקְדֵּשׁ אִיקְרִי מִשְׁכָּן וְהִי"פ דַּמִּילַתָּא אֲס גִּלְמַר

מַקְדֵּשׁ לָמָּה נֶאֱמַר מִשְׁכָּן כְּלוּמַר כִּיּוֹן דִּלְאִיטְרִיךְ לִמִּיכְתֹּב תַרְוִיחִיהּ מִשּׁוֹס טוּמָאָה שְׁבַפְנִיס כְּדַקֶּאֱמַר ר' אֶלִיעִזַּר אֲמַאי שְׁנִי קִרָּא צִדִּיצוּרָא

לִיכַתִּיב אִזְ תַרְוִיחִיהּ מִשְׁכָּן אִזְ תַרְוִיחִיהּ מַקְדֵּשׁ וּמִשְׁנִי אִילּוּ נֶאֱמַר מַקְדֵּשׁ בְּתַרְוִיחִיהּ הִיָּיתִי אֲוִמַר דִּלְהִי לִיכַתִּיב קִרָּא תַנִּייעָא לַמַּעוּטִי מִשְׁכָּן

דִּלָּא יִנְמָא מִשְׁכָּן אִיקְרִי מַקְדֵּשׁ וְחֵיבִיב וְלֹא לְטוּמָאָה שְׁבַפְנִיס וְכֵן אִי הוּא כְּתִיב מִשְׁכָּן בְּתַרְוִיחִיהּ הִי"א דִּלְתַּח לַמַּעוּטִי מַקְדֵּשׁ לְהִי כְּתוֹב

מִשְׁכָּן וּמַקְדֵּשׁ וְהַשְׁתַּח אַבְדַּח קִרָּא סָגִי וְהוּא יַדַּעִינִין תַרְוִיחִיהּ מִדְּמַקְדֵּשׁ אִיקְרִי מִשְׁכָּן אֵלֶּה עִי"כ אֲחַח חֲדָ קִרָּא לְטוּמָאָה שְׁבַפְנִיס וְקֶשֶׁה מַכֵּל הַנְּהוּ

שְׁבַצְחֵאִי שְׁמַנְרִיךְ תַרִּי קִרְאִי וְצַהֲיָא דְּסוּטָה לִי"ג בְּקוֹנוּטֵרס נוֹב וּגַבְשׁוֹן לְפִי שֵׁלָא הִיו סוּטוֹת שׁוּתוֹת שֵׁס כְּדַמּוּכַח צַפְרָק בְּתַרָא דְּוַצְחִיס (דף קיב.)

וְאִי"ת מִי"ש דְּגַבִּי הַמַּדְבַּר הַמַּדְבָּרָה מִנְרִיךְ לְרַצוּת נוֹב וּגַבְשׁוֹן טַפִּי מַצֵּהֵן וּי"ל מִשּׁוֹס דְּצַהֲהוּא עֵינִיעָא כְּתִיב כַּפּוֹרֶת וְהוּא אֵל הַכַּפֶּרֶת

דַּמַּשְׁתַּעֲי צִאֲרוֹן וְצוּבֹז וּגַבְשׁוֹן לֹא הִיא אֲרוֹן אֲבָל קֶשֶׁיא לְרִיב"א הֵא גַבִּי מַעֲלָה עֵשֶׂן נָמִי כְּתִיב כַּפֶּרֶת וּנְרָאָה לוֹ דְּגַבִּי שִׁילּוּחַ שַׁעֲרִי

הַמַּדְבַּר כְּתִיב שִׁילּוּחַ מַחֲנֵה וּלְכָךְ אִילְטְרִיךְ רִיבּוֹ דִּלְאִפְשַׁר דִּלָּין קְדוּשַׁת מַחֲנוֹת צוּבֹז וּגַבְשׁוֹן כִּיּוֹן שְׁהוּתוֹ הַצְּמוּת: **קִידָּה עַל אִפְּסִי**.

תִּימָה הַשְׁתַּחֲוָּאָה נָמִי אֲשַׁכַּחַן עַל אִפְּסִי דְּכַתִּיב (בִּרְאֵשִׁית מח) וַיּוֹצֵא יוֹסֵף אוֹתָם מֵעֵס בְּרַכְיֹו וַיִּשְׁתַּחוּ לֵאפִּיּו אֲרֻצֵּה (יִשְׁעִיָה מט) אִפְּסִי אֲרָךְ

יִשְׁתַּחוּ לָךְ (בַּמְדַּבֵּר כב) וַיְקוֹד וַיִּשְׁתַּחוּ לֵאפִּיו וַיִּיזַל דַּמַּגְמָרָא אִית לָן קִידָּה עַל אִפְּסִי וּמִיִּיתִי דִּלְאִשְׁכַּחַן נָמִי בְּקִרָּא הִכִּי:

ידיעות הטומאה פרק שני שבועות

טוּמָאָה צְעוּרָה מְנַלָּן, מִי שְׁנַטְמָא בְּעוֹרָה מְנַלָּן דַּמִּיחִיבִּי הֵא לֹא

קִרִּיעָא וְלֹא יִטְמָאֹ אַתּ מַחֲנִיחֵס (בַּמְדַּבֵּר ה) **שַׁכְּבַר טִימָא': שַׁבְּחוּן**